

Výroční zpráva 2008

Shrnutí

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu
zdraví při práci

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Evropská agentura pro
bezpečnost a ochranu
zdraví při práci

Hlavní činnosti v roce 2008

Role Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) spočívá v ochraně pracovníků v Evropě tím, že soustřeďuje, analyzuje a šíří informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a tím, že podporuje kulturu prevence úrazů a poškození zdraví.

V roce 2008 agentura působila v řadě klíčových oblastí, ve kterých usilovala o zdůraznění skutečnosti, že v době globálních hospodářských potíží si organizace nemohou dovolit zanedbat důležitost bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).

Náplň práce agentury v roce 2008 byla výrazně ovlivněna strategií Společenství pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2007-2012 ([Community Strategy for Health and Safety at Work, 2007-2012](#)), jejímž cílem je snížit počet pracovních úrazů a omezit výskyt nemocí z povolání v celé EU, což zdůrazňuje důležitost role agentury.

V roce 2008 přijala řídící rada agentury též novou pětiletou strategii agentury pro období 2009-2013 ([Agency Strategy 2009-2013](#)), která zahrnuje nový víceletý pracovní program, který je úzce spjat s dlouhodobými cíli a hodnotami agentury.

SBĚR A ANALÝZA INFORMACÍ

V rámci činností spojených se shromažďováním a analýzou informací o BOZP agentura zadala Evropskému observatoriu rizik (ERO) studii proveditelnosti různých metodologií pro předpovídání budoucích rizik BOZP, které mohou přinést nové technologie a nové způsoby práce. *Projekt předpovědi* agentury je desetiletým výhledem, který politickým činitelům pomůže při volbě opatření pro zachování bezpečnosti evropských pracovníků.

Agentura uzavřela svou *odbornou předpověď o vznikajících chemických rizicích* ([Expert forecast on emerging chemical risks](#)), která je poslední v řadě významných zpráv, které shromažďují nejnovější informace v rychle se měnících oblastech souvisejících s BOZP, a určila témata, na která by výzkumní pracovníci a političtí činitelé měli zaměřit svou pozornost. Zpráva o vznikajících chemických rizicích uvádí

skupiny látek, včetně karcinogenních, senzibilizujících a alergenních chemikálií, které jsou zvláště znepokojivé v důsledku jejich účinku na zdraví pracovníků.

Další publikace ERO shrnují poznatky v oblasti expozice kůže při práci a kožních chorob souvisejících s prací, *vystavení vibracím* ([occupational skin exposure and work-related skin diseases; exposure to vibration](#)) a s tímto spojenými zdravotními následky; a dále obsahují poznatky v oblasti *nanočástic* ([nanoparticles](#)) a jejich možného účinku na zdraví a bezpečnost na pracovišti.

Projekt *BOZP v číslech* poskytuje i nadále podklady pro prevenci pracovních úrazů a nemocí z povolání, a to porovnáním statistických důkazů z řady zdrojů v různých evropských zemích. V roce 2008 se projekt soustředil na nakládání s odpady a nemoci dýchacího ústrojí.

Nová *znalecká předpověď o vznikajících psychosociálních rizicích* ([Expert forecast on emerging psychosocial risks](#)) vypovídá o tom, jak je stále více pracovníků v Evropě ovlivněno stresem a vystaveno dalším psychosociálním rizikům. Byl uspořádán seminář o psychosociálních rizicích a jejich důsledcích. Ve zprávě *BOZP v číslech: Stres* jsou uvedeny statistiky v souvislosti se stresem.

V roce 2008 byl zahájen *Evropský průzkum podniků z hlediska nových a vznikajících rizik* ([European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks \(ESENER\)](#)). V jeho rámci se shromažďují informace od zástupců zaměstnanců pro BOZP a také manažerů ohledně způsobů, kterými je v současnosti prováděno řízení rizik na pracovišti se zvláštním důrazem na psychosociální rizika.

Memorandum o společném postupu bylo podpořeno v rámci projektu *NOVÁ ÉRA BOZP* ([NEW OSH ERA project](#)), který pomáhá při koordinaci evropského výzkumu o nových a vznikajících rizicích. *Memorandum* stanoví témata, která budou prioritní při výzkumné činnosti prováděné společně různými evropskými zeměmi.

V oblasti *Informací o pracovním prostředí*, které podporují spolupráci členských států při

sběru informací a výzkumu, připravila agentura tři zásadní zprávy, aby jimi podpořila kampaň *Zdravé pracoviště* na období 2008-2009 v oblasti hodnocení rizik, a organizovala *Evropskou cenu za správnou praxi*, která je udělována společně s dalšími organizacím, které významně přispěly k rozvoji hodnocení rizik na pracovišti.

Nová zpráva, *Ochrana pracovníků v odvětví hotelových, restauračních i a stravovacích služeb (Protecting workers in hotels, restaurants and catering (HORECA))*, poskytuje přehled o tomto odvětví, uvádí nejčastější rizika a způsoby, kterými mohou být pracovníci chráněni.

Agentura rovněž shromáždila informace o zdravotních a bezpečnostních rizicích v oblasti silniční dopravy.

Pracuje se na zprávě o hospodářských pobídkách, která poskytne aktuální pohled na různé pobídky, které evropské země nabízejí k povzbuzení správného provádění BOZP. Přehled literatury o *BOZP a hospodářské činnosti v malých a středních podnicích* je zaměřen na spojitost mezi ekonomickým přínosem a dobrými pracovními podmínkami.

Agentura se účastnila přípravy *Projektů na podporu ochrany zdraví při práci*, jehož cílem je sběr a šíření informací potřebných při přípravě kampaní o ochraně zdraví při práci.

Byly zpracovány praktické informace o bezpečnostních a zdravotních problémech doléhajících na úklidové pracovníky, stejně tak jako případové studie o způsobech integrace a začlenění ochrany zdraví a bezpečnosti při práci do vzdělávacího procesu.

V roce 2007 agentura uspořádala kampaň o muskuloskeletálních poruchách (MSD) *Posviťme si na břemena (Lighten the Load)*, a následně vydala *Zprávu o prevenci muskuloskeletálních poruch souvisejících s prací (Prevention report on MSDs)*, která poskytuje rady, jak těmto poruchám na pracovišti zabránit.

Uskutečnily se přípravné práce a sběr informací potřebné pro údržbu budov a vybavení na pracovišti, které budou předmětem celoevropské kampaně *Zdravé pracoviště* uspořádané agenturou v období 2010-2011.

V roce 2008 byla podepsána smlouva pro nové tematické centrum, které sdružuje hlavní instituce BOZP po celé EU. Tematické centrum

bude pro agenturu hlavním poskytovatelem odborných informací o BOZP. Smlouvu lze prodloužit až na čtyři roky.

KOMUNIKACE, POŘÁDÁNÍ KAMPANÍ A PROPAGACE

S cílem komunikovat a šířit informace v oblasti BOZP agentura pracovala na kampani *Zdravé pracoviště* založené na předchozím hodnocení rizik (*Healthy Workplaces campaign on risk assessment*). Důkladné hodnocení rizik je základem řízení ochrany zdraví a bezpečnosti při práci. Na seminářích, školeních a workshopech se kampaně až doposud zúčastnilo více než 7 000 osob, přičemž byly distribuovány přibližně 2 miliony tištěných publikací.

Je to první kampaň, která je založená na novém dvouletém modelu, který poskytuje více času na přípravu a kontrolu plnění, zejména pokud se týče prosazování osvědčených postupů a vývoje sítí a partnerství, které mají pro dosažení úspěchu zásadní význam. Do konce roku 2008 se jako oficiální partneři kampaně (*official campaign partners*) zaregistrovalo 17 organizací.

Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se konal v období od 20. do 24. října 2008, během něhož se uskutečnily po celé Evropě stovky nejrůznějších akcí a aktivit kampaně.

Byl zaveden flexibilnější podpůrný model pro kontaktní místa kampaně, kterými jsou zpravidla národní orgány BOZP v jednotlivých evropských zemích. *Balíček podpory pro evropskou kampaň* se zakládá na poskytování služeb prostřednictvím smluvních dodavatelů agentury.

V roce 2007 byla uspořádána kampaň *Posviťme si na břemena*, jejíž závěrečná akce se konala 26. února 2008 (*Lighten the Load campaign's Closing Event*), při které byly uděleny Evropské ceny za správnou praxi (*European Good Practice Awards*) organizacím, které významným způsobem přispěly ke zvládnutí MSD.

Agentura zveřejnila své práce pomocí nástroje Google AdWords a prostřednictvím místních tiskových zpráv propagovala své nové zprávy o psychosociologických rizicích v odvětví hotelů, restaurací a stravování (HORECA).

Proběhlé kampaně a iniciativy agentury byly v roce 2008 vyhodnoceny externím posuzovatelem ([external evaluation of the Agency's past campaigns](#)).

Na internetové stránky agentury ([Agency website](#)) byly přidány nové nástroje a vstupní body (kontaktní místa) a byla spuštěna internetová stránka [Napo](#) o populární animované postavičce. Byl zaveden panel pro uživatele, který slouží k monitorování účinnosti internetových stránek agentury.

Agentura rovněž pokračovala ve svém programu zveřejňování, kterým přináší informace o BOZP širokému spektru veřejnosti.

ROZVOJ SÍTĚ

Agentura pokračovala v rozvíjení svých sítí na úrovni EU, přičemž styčná kancelář v Bruselu koordinovala spolupráci s Evropskou komisí, Evropským parlamentem, Hospodářským a sociálním výborem a dalšími zúčastněnými stranami.

Agentura pokračovala v programech, které připravují některé země na budoucí vstup do EU cestou harmonizace jejich aktivity v oblasti zdraví a bezpečnosti při práci se stávajícími členskými státy.

V roce 2008 agentura pokračovala ve svém úsilí o posílení spolupráce se svými mezinárodními partnery – zejména Mezinárodní organizací práce (ILO), Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a Výborem vrchních inspektorů práce (SLIC) – v oblasti výměny zkušeností a příkladů osvědčených

postupů, nalézání synergií v kampaních a činnostech v oblasti zvyšování informovanosti.

VÝHLEDY NA ROK 2009

V roce 2009 bude mezi priority patřit zavádění metodologie agentury pro předpovídání nových a vznikajících rizik (pravděpodobně především v energetice a v oblasti životního prostředí), sběr dat o rizicích, kterým jsou vystaveny ženy při práci v rámci projektu „BOZP v číslech“, předložení prvních výsledků evropského průzkumu podniků na téma nových a vznikajících rizik (ESENER) ([ESENER Survey](#)), vypracování zpráv o rizicích v oblasti BOZP v dopravním sektoru a průzkum zadávání zakázek veřejným a soukromým sektorem a jeho role při nabízení ekonomických pobídek pro zkvalitnění BOZP.

Kromě toho bude rok 2009 druhým rokem *kampaně Zdravé pracoviště* ([Healthy Workplaces campaign](#)) o vyhodnocení rizik s prezentací cen za správnou praxi ([Good Practice Awards](#)), budou zpřístupněny zprávy z kampaní a online nástroje pro hodnocení rizik a v listopadu bude kampaň oficiálně uzavřena. Zároveň budou probíhat přípravy pro příští kampaň Zdravé pracoviště, organizovanou agenturou, která se zaměří na bezpečnou údržbu v období 2010-2011. V kampani opět vzniknou nová partnerství a materiály ke kampani (včetně internetové stránky kampaně) budou připraveny ve 22 jazykových verzích.

Nový model kampaně i nový *Balíček podpory pro evropskou kampaň* (ECAP) budou externě vyhodnoceny.